

ÜYELERİMİZİ TANIYALIM

Gürbüz BAHADIR
Emekli Emniyet Müdürü

- **Kendinizi Tanıtır mısınız:** 1962 Üsküdar doğumluyum. Aslen Giresunlu bir aileyiz. Babam Üsküdar Emniyet Amirliğinde Polis Memuru idi. Ben Ankara'ya gelene kadar orada ikamet ettik, ilk ve ortaokulu da orada bitirdim.
- **Polis Koleji ve Akademi Mezuniyet Yılı:** 1979 Polis Koleji, 1983 Polis Akademisi.
- **Nerelerde Çalıştınız:**
 - **EGM** Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığı 1983-1994,
 - **Van 4. Dağ ve Komando Taburu** (Yd.Sb.lık hizmeti) 1986-1987,
 - **Erzurum** Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü 1994-2000,
 - **Erzurum** Emniyet Müdürlüğü (Güvenlik Şube Müdürü) 2000,
 - **Konya Ereğli İlçe Emniyet Müdürü** 2000-2002,
 - **Konya İl Emniyet Müdür Yardımcısı** 2002-2004,
 - **EGM** Dışilişkiler Daire Başkan Yardımcısı 2004-2005,
 - **EGM** APK Uzmanı 2005-2007,
 - **EGM** Teftiş Kurulu Başkanlığı Polis Başmüfettişi 2007-2010,
 - Birleşmiş Milletler Kuzey Makedonya Polis Gözlemcisi, Soruşturma Subayı ve Tim Lideri, **Tetovo** 1996-1997,
 - Birleşmiş Milletler Kuzey Makedonya Polis Şefi, **Üsküp** 1998-1999,
 - Birleşmiş Milletler Bosna Hersek Polis Gözlemcisi, **Saraybosna** 1999,
 - Birleşmiş Milletler Afganistan Kıdemli Polis Danışmanı, **Kabil** 2003,
 - Afganistan İl İmar Ekibi EGM Temsilcisi, **Vardak** 2006-2007,
 - Güneydoğu Avrupa Kolluk Merkezi Genel Müdürü, Romanya/**Bükreş** 2010-2016.
- **Mesleki Anı:** Sene 1996, 4. Sınıf Emniyet Müdürüyüm, Erzurum'da Kriminal Polis Laboratuvarında görevliyim. Bosna-Hersek'te savaş yeni bitmiş, Dayton Barış Anlaşması imzalanmış, Birleşmiş Milletler orada iki bin kişilik bir uluslar arası polis gözlemci gücü oluşturacak; üye ülkelerden katkı istiyor. Türkiye de bu güce katılacak, ancak ne Dışişleri Bakanlığının ne de Emniyet Genel Müdürlüğünün detaylarla ilgili bir tecrübesi var. Türkiye olarak ilk defa böyle bir göreve katılıyoruz. O sıralar Bosna ve Yugoslavya olaylarının kötü

çağrışimleri ve görevin belirsizliği nedeniyle dil bilen ve şartları tutan personel başvurmada isteksiz davranıyor. Arkadaşlar birbirimizi arıyoruz, başvuru için birbirimizi teşvik ediyoruz. Çoğu, “Gidilir mi oraya”, “Ne işiniz var orada” gibisinden şeyler söylüyor. Benim de o sıralar KPDS puanım 92, sanırım teşkilatta ilk sıralarda geliyorum ve hiçbir yurt dışı görevine gidememişim. Zaten o sıralar yurt dışı görevleri misyon koruma ve sınırlı sayıda polis ataşeliklerinden ibaretti. Rütbem de artık yükseldiği için bunun son bir fırsat olacağını düşünüyordum. Ayrıca Osmanlı tarihi ve Balkanlar/Rumeli bölgesine de oldum olası ilgi duyardım. Bu konularda biraz okumuşluğum vardı.

Sözü uzatmayayım, galiba çoğunluğu kadrodaki komiser sınıfı amir ve polis memurlarından olmak üzere 200 kadar müracaat oldu. Genel Müdürlük Ankara’da bir sınav yaptı; Birleşmiş Milletlerin nasıl bir standart istediği bilinmediği için sınavı biraz sıkı tuttular. 30 kişi sınavı geçtik. Sonradan misyona intikal ettiğimizde, bizim işi çok sıkı tutmuş olduğumuzu, listedeki bir sonraki 30 kişinin de çok rahat bu göreve ehil olduğunu hemen Ankara’ya bildirsek de iş işten geçmişti. Bu 30 kişi, Türkiye’nin o dönem eski Yugoslavya misyonlarındaki kontenjan sayısı oldu. Halbuki Birleşmiş Milletlerin Türkiye’den en az 150-200 kişilik bir kadro beklentisinde olduğu ve en yüksek kontenjanların Türkiye ile ABD’den beklendiği Ankara’da söylenmişti.

İlk olarak Hırvatistan/Zagreb’e geldik, burada kısa bir eğitim görecektik. Dedim ya hiç kimsenin bu görev ile ilgili tecrübesi yok; bir Dışişleri görevlisi bize, oraya sivil gideceğimizi, Birleşmiş Milletlerin bej renkte kendi saha üniforması olduğunu söylemişti; bir de gittik ki ne görelim, bütün ülkelerin polisleri kendi üniformalarını giymişler, başlarında Birleşmiş Milletlerin mavi beresi, şıkır şıkır ortada geziyorlar. Biz ise turist gibi. Gene hemen, Dışişlikiler’de görevli Alaeddin Camgöz ve Sadettin Bora ağabeylerle, kontenjan başkanımız olan rahmetli Ünal Çoban ağabey Daire ile temasa geçtiler; depolarda hazır dikili olan Çevik Kuvvet elbiselerinden acilen gönderilmesi kararlaştırıldı. Elbiseler geldi, bu sefer de ölçüler felaket. Hiç bilmediğimiz Zagreb’de tadilat yaptıracak terzi arıyoruz; bu arada orada tanıştığımız Boşnaklar da bize katılıp yardımcı olmaya çalıştılar.

Zagreb’de günler geçerken görevliler bir gün sınıfa gelerek Türkiye’nin gönderdiği 30 kişiden 4’ünün Kuzey Makedonya Misyonuna gönderileceğini, ülkemizin bu konudaki muvafakatinin alındığını ve aramızdan dört kişiyi belirlememizi söylediler. Sürüden ayrılanı kurt kapar misali arkadaşlar sessizce birbirlerine bakarken ben hemen elimi kaldırdım; birkaç kişi sordu:

- *Ne oluyor, hayırdır?*
- *Makedonya’da savaş olmadı. Kurulu düzen devam ediyor. Türkiye’ye daha yakın. Daha kolay gidip gelinir. Ayrıca ülkede önemli ölçüde bir Türk ve Arnavut azınlığı var. Türkçe konuşuluyor.*

Keşke demeseymişim, herkes elini kaldırdı. Sonunda her rütbe grubundan bir kişi olmak üzere kura çekilmesine karar verildi (bir komiser yardımcısı, bir komiser, bir başkomiser ve bir emniyet amiri / emniyet müdürü). Kurada yine bana çıktı.

Kuzey Makedonya’da göreve başladığımızda karşılaştığımız olaylardan birisi, ülkenin güneyinde rahmetli Atatürk’ün baba memleketi olan *Aşağı Jupa* bölgesinde bir kısım *Torbeş* velinin, çocuklarına Türkçe eğitim verilmesi talebiyle gittikleri açlık greviydi. O bölgedeki gözlemci timinde görev yapan iki arkadaşımız vardı; bu durumdan çok etkilendiler. Hükümet çevreleri açıklamasında, evet, azınlıkların anadilde eğitim görme hakkının bulunduğunu fakat bu insanların anadillerinin Türkçe değil Makedonca olduğunu, Müslüman olmaları nedeniyle

durumun yanlış anlaşıldığını söylüyorlardı. İki yıl sonra bu misyonun Üsküp'teki karargahına şef olarak atandığımda o dönem yazılmış olan gözlemci raporlarını okuma olanağım oldu. Raporun birinde, insanların kendi tanımlamalarına göre anadilde (Türkçe) eğitim istemekte haklı oldukları, ancak evde konuşulan dilin Türkçe değil Makedonca olduğu belirtiliyordu. Yani evde konuşulmayan ve çocukların bilmediği bir dil, anadil olarak okulda talep ediliyordu!

Bu arada Torbeş ne diye sorarsanız; *Torbeşler*, etnik olarak Makedon olmakla beraber Osmanlı döneminde İslamiyet'e geçmeleri nedeniyle kendilerini Türk sayan bir kimlik grubudur. Mesela *Pomaklar* da böyledir; etnik olarak Bulgar fakat din olarak Müslüman oldukları için Osmanlı zamanında Türk sayılmışlar ve kalabalık gruplar halinde Türkiye'ye göç etmişlerdir. Yine Kosova'da *Gorani* olarak bilinen, Sırp/Hırvatça denen güney Slav lehçesini konuşan Müslümanlar da öyledir; Girit ve Karadeniz gibi yerlerde toplu halde İslamiyet'e geçerek Türk sınıflandırmasına dahil olan Müslüman *Rumlar* da. *Boşnaklar* ve *Arnavutlar* ise daha kalabalık ve müstakil milletler olduklarından onların etnik kimlikleri ve anadilleri konusunda bir kafa karışıklığı yoktur.

Bütün bunları gözlemlerken aklıma şu gelmişti: Biz Türk milliyetçisi olabiliriz. Türkçe üzerinde ısrarcı olur ve kendi değerlerimizin savunuculuğunu yapabiliriz. Bunda bir olağanüstülük yok. Çünkü biz Türk'üz. Yani dar anlamında, Orta Asya'dan gelen etnik Türkleriz. Ben Oğuzların Çepni boyundanım. Ailem hep *Vilayet-i Çepni* denen Doğu Karadeniz bölgesinde yaşamış.

Olağanüstülük; etnik anlamda (kan anlamında) Türk olmamakla beraber bu değerlerin savunuculuğunu yapmak ve Türkçe eğitim için açlık grevine gitmekti. Daha sonra arazide görev yapacağımız on beş ay içinde bu insanların köylerine, mekanlarına gitme, onlarla bol bol konuşma fırsatımız oldu. Büyük bölümü, Makedon oldukları tezine sıcak bakmıyor, kendilerinin Türk olduklarını ihsas eden her şeye dört elle sarılıyorlardı. Zaten yarıdan fazlası Türkiye'ye göç etmişti. O sıralar Ankara'da Kumrular Sokak'ta sabah daireye giderken kahvaltı için uğradığım Vardar Pastanesinin sahibinin de bu bölgedeki *Urviç* köyünden olduğunu, kendisiyle köyde karşılaşınca öğrendim. Zaten Türkiye'de *Vardar*, *Kocacık*, *Şardağ*, *Gamgam*, *Tikveş* gibi marka ve özel isimlerin hepsi Kuzey Makedonya'dan gelmedir.

Anadilleri *Makedonca* ve *Arnavutça* olan Kuzey Makedonya Müslümanları kendi aralarında şu atasözlerine sahiptiler:

- *Türkçe bilmeyen Allah'tan korkmaz.*
- *Türkçe konuş ki Allah da işitsin.*

Balkanlarda görev yaptığın yılların ardından, aynı tecrübeyi yaşayan pek çokları gibi ben de bu insanların göstermiş olduğu fedakarlığa karşı derin bir saygı edindim. Bugünkü Türk kimliğinin oluşması, belki de tarihin en son kimlik oluşma süreçlerinden biridir ve bazı istisnalar hariç gördüğüm kadarıyla hiçbir ulusun kimliği bu şekilde oluşmamıştır. Direkt bir ifadeyle mesela hiçbir *Çek* ya da *Hırvat*, Katolik oldukları ve aynı imparatorluğu paylaştığından dolayı kendini *Alman* saymaz ve Alman görünce gözleri dolmaz. Türk kimliğinin fiili bir veri değil bir *ideal* olduğunu ben böylece öğrendim. Olaya bu açıdan bakınca mesela Kürt sorunu gibi sürekli kaşınan entelektüel atraksiyonların da, sosyolojik gerçekler karşısında bir vehim, bir fantezi olmaktan öteye gidemeyeceğini görüyoruz. Ama medya ortamında gündem de zaten vehimler ve fanteziler tarafından şekilleniyor, akıl ve gerçeklik tarafından değil.

O dönem Kuzey Makedonya'da olsun Bosna-Hersek'te olsun bu göreve gittiğimiz 30 arkadaş yüz akı ile görevimizi bitirip ülkemize döndük. Arkadaşlarımızın büyük bölümü karakol amirliği, mıntika komutanlığı, danışmanlık, eğitimcilik gibi komuta ya da karargah görevlerine seçilmişlerdi. Daha sonra ülkemizin Birleşmiş Milletlerin diğer misyonlarına da açılması sonucu bu misyonlara gönderdiğimiz personel sayısı yıllık 330-340 gibi rakamlara ulaştı. 2005 yılında Türkiye Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine geçici üyelik için başvuru hazırlığı yaparken dayandığı argümanlardan biri de bu idi ve Dışilişkiler Daire Başkan Yardımcısı olduğum bu dönemde bu konuda Ankara'da üst düzey kurumlar arası toplantılara katıldık.

- **Nerede Yaşıyorsunuz:** Ankara, Yaşamkent'te oturuyorum. Hanım de Emniyetten emekli, GİH sivil memur. Başkent Üniversitesi Bankacılık Bölümü mezunu iki oğlum var.
- **Dernek ve Çağın Polisi Dergisi Hakkında Önerileriniz:** Her ikisinin de yönetiminde olduğum için öneriden ziyade talebim, müdürlerimizin değerli görüşleri ve tecrübeleri doğrultusunda dergi içeriğine katkılarını eksik etmemeleri ve dernek faaliyetlerinden desteklerini esirgememeleridir.